

06/10/2023

У сусрет десетогодишњици освећења Саборног храма у Подгорици: Духовна порука Митрополита Амфилохија

Саборни храм Христовог Васкрсења - Подгорица

Градови без саборног храма слични су човјеку без срца и душе. Подгорица је до сада била једини европски град који је остао без свог средишњег, саборног и сабирног храма, зато она и вапије свим својим бићем за једним таквим храмом који би био собом васкрсење и обнова.

Духовна порука блаженопочившег Митрополита Амфилохија

Древни назив Подгорице - Диоклитија значи „Божије обиталиште“. Несумњиво, сам тај назив потврђује да је она од када је постала у старини људско насеље, имала своје храмове, као мјеста откривања и „обитавања“ Бога.

Из старохришћанских времена су тако сачувани не просто остаци храмова него чак и храмова епископских сједишта - катедралних храмова и манастира. Као очевидан примјер тога служи Богородичина саборна црква у

древној Дукљи. У њој је по предању вјенчан са Косаром и крунисан Св. Јован Владимир зетски краљ и мученик. Дивни су остаци катедралног храма на Златици, заједно са триконхосом и старохришћанском крстионицом. Црква Св. Ђорђа и данас служи, док је манастир Светог Марка (Дрпе), везан по предању за личност Светог Саве, српског архиепископа, порушен (последњу капију су му срушили комунисти 1958. године).

Сви ови и многи други порушени храмови старе Дукље, Подгорице и њене околине очекују вјековима своју обнову и васкрсење старих и темељ нових „обиталишта“ славе Божје. Ево, наше покољење, у најтежем и духовно најраслабљенијем времену, прихватило се тог највећег и историјског задатка: благословом васељенског, руског и српског Патријарха започело је градњу Храма Васкрсења Христовог у Момишићима.

Зашто баш храм посвећен Христовом Васкрсењу?

Зато што су људи нашег времена, својим клањањем пролазном животу и вриједностима, обоготворили смрт и творевину, замијенивши њима Бога и бесмртно људско достојанство. Отуда, градећи храм Васкрсењу, желимо да обасјамо свој живот свјетлошћу бесмртности и вјером у богосмисао човјека и свијета. Градећи храм Христовом Васкрсењу, будимо у себи вјеру у непобједивост добра, истине и живота.

Васкрсавамо старе храмове, а кроз њих и преко њих, васкрсавамо и обнављамо своје саборно памћење на мртве и живе. Том градњом будимо у себи радост живота, ослобађајући се од тугоморе и безнађа времена у коме живимо. Градимо храм да би он био видљиви знак присуства васкрслога Христа у нама и међу нама. Квасцем васкрсења чистимо своју душу од загађености, страсти, мрака, заблуда. Обнављамо у себи нашу свету вјеру православну. Сијемо по својој души и душама својих потомака сјеме вјерног смисла и вјере у побједу живота над смрћу, љубави над мржњом, Вјечне свјетлости над мраком. Градимо га да би нам био подстицај на обнову правога Духа у нама, на обнову наших и светих народних обичаја, нашег свеукупног живљења. Зидамо га да би нас узводио небесима, низводио небеса на земљу и уграђивао све и сва у вјечни град Јерусалим. Да би нас сабирао око Престола Јагњета Божјег, закланог за живот свијета. Да би нас преображавао и претварао у храмове славе Божје, ради чега је човјек и створен. Да би нас васпитавао у богољубљу и истинском човјекољубљу.

Једном ријечју, не градимо ми храм Васкрсења, него он гради и изграђује нас; не обликујемо и не украшавамо ми њега, него он нас обликује и украшава

небеском непролазном љепотом, претварајући нас у обиталиште Свете Тројице, Бога Љубави. Храм Васкрсења ће имати и своје окриље, с лијеве и десне стране (параклисе), посвећене Св. Јовану Владимиру, зетском краљу и мученику и Преподобном Симеону Мироточивом. Зашто баш њима двојици?

Ова два древна српска владара су нам на свом мучеништву и подвигу саградили дом и државу, увели нас у вјеру православну и извели, као зрео хришћански народ на историјску позорницу. Уписали у нас и наше биће наше вјечно опредјељење и Пут којим да ходимо.

Обојица су вјековни васкрситељи и објединитељи народне душе и судбине, утемељитељи народне симфонијске државотворности, свјedoци, својим животом и дјелом – васкрслога Христа!

У храму ће бити обновљена и старохришћанска крстионица са Златице: да би се кроз њу и преко ње Црна Гора вратила Часном крсту и Светом крштењу, сабрала у једну душу и једно срце, вјером, надом и љубављу Божјом, и расла у безмјерну мјеру раста висине васкрслога Христа Богочовјека.

Како ћемо и кад саградити овај величанствени храм, који заједно са Храмом Светог Саве на Врачару представља најзначајнији историјски подухват нашег покољења и цијелог православног српског народа, али и један од најзначајнијих подухвата нашег времена васељенског Православља?

Саградићемо га својом вјером, жртвом и љубављу. Нека само сваки Црногорац угради у њега по један камен и веома брзо ће заблистати златни крст на овом храму Васкрсења, помирења и братске слоге. Најстаменији су они храмови које гради народна вјера и љубав, у које народ уграђује своју душу, своје прилоге и своје богољубље. Овај храм је позвана да гради сва Црна Гора и сви православни Срби, ма гдје били, као и сви људи жедни правде Божије и живота вјечнога. И најмањи прилог, пред Богом је велики, само ако се прилаже чиста срца и душе.

Извор: Светигора, бр. 33, 1994. година

mitropolija.com